

Téma 14:

Spojování podniků. Zánik podniků

1. Formy spojení podniku
2. Motivy fúzí a akvizic
3. Strategie podniku a akviziční strategie
4. Ocenění podniku
5. Způsoby financování akvizic
6. Holdingové společnosti
7. Zánik podniků

1. Formy spojení podniku

1. Koupě podílu na základním kapitálu získávaného podniku (akvizice kapitálu)
2. Koupě podniku (akvizice majetku) –převod práv k majetku
3. Sloučení nebo splynutí právnických osob

Volba závisí na:

- cílech a strategii akvizice
- postoji držitelů získávaného podniku
- finančních důsledcích volby

Sloučení a splynutí společností

Sloučení (fúze) – pokud se dvě společnosti spojí tak, že jedna z nich zaniká a na druhou přechází jmění zaniklé společnosti

- akcionáři zanikající společnosti dostanou za své podíly podíly společnosti přebírající (stanovit výměnný poměr podílů)
- právní nástupce poplatníka pokračuje v odpisování započatém původním vlastníkem

Splynutí (konsolidace) – obě společnosti právně zanikají a jejich jmění přechází na novou společnost vzniklou splynutím

Koupě podílu na vlastním kapitálu podniku

- získání podstatného (20-50%) nebo rozhodujícího vlivu (více než 50% hlasovacích práv)

Koupě:

- veřejná nabídka na odkup
- soukromá nabídka na odkup od jednotlivých akcionářů
- postupný odkup akcií na veřejných trzích

Výhody:

- méně administrativně a právně náročné
- volba intenzity vlastní integrace
- převzetí lze uskutečnit též jako nepřátelské
- není potřebný souhlas valné hromady kupované společnosti
- při získání kontrolního vlivu bude obvykle placena i prémie nad tržní cenu
- z právního hlediska subjektivita získaného i získávajícího podniku nezaniká

Koupě podniku

- právně upravuje Obchodní zákoník (smlouva o prodeji podniku)
- kupující může do svých aktiv zahrnout rozdíl mezi kupní cenou a hodnotou čistých převzatých aktiv (opravná položka k nově nabytému majetku – možné odpisovat)
- podnik může rozhodnout o přecenění jednotlivých majetkových položek (vyšší daňové odpisy – snížení daňového základu)

2. *Motivy fúzí a akvizic*

Proč kupovat:

- zvýšení podílu na trhu
- získání přístupu k technologiím
- proniknutí do nových oblastí podnikání
- výhodné investování přebytečného kapitálu, aj.

Proč prodávat:

- potřeba sanace nebo ohrožení konkurzem
- vlastník se chce vzdát aktivní činnosti, aj.

Záměry spojené s převzetím podniku:

- ✓ podnikatelské
- ✓ spekulární

3.Strategie podniku a akviziční strategie

- strategie diferenciacce
- strategie minimálních nákladů
- a) nákupem nových technologií při stejné kapacitě
- b) rozšířením produkce
  - investicemi v rámci podniku
  - spojením podniku s dalším podnikem ve stejné branži
- c) vertikálním spojením s dodavateli nebo odběrateli

2 základní cesty:

- vlastní výstavbou
- koupí nebo spojením

Kritéria rozhodování:

- čas
- náklady
- organizační rizika

www.euroekonom.sk

4. Hodnocení podniku z finančního hlediska (ocenění podniku)

Finanční hodnocení cílového podniku – 2 fáze:

1. Ocenění podniku jako samostatné jednotky.
2. Ocenění synergií – ocenění dodatečných peněžních toků

zdroje toků:

- přírůstky výnosů
- snížení nákladů
- daňové úspory
- snížení rizika a nákladů cizího kapitálu

$$NPV = PV_{AB} - (PV_A + PV_B) - (\text{hotovost} - PV_B)$$

5. *Způsoby financování akvizic*

1. Koupě za hotové

- pružnost

- snížení rizika kupujícího

a) použití zásoby hotových peněz

b) půjčit si

2. Koupě pomocí akcií – zvyšování vlastního kapitálu

3. Placení dluhopisy

Zadlužené výkupy (LBO)

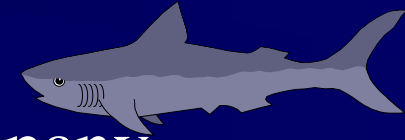
- převzetí podniku investorskou skupinou za účasti současného vedení podniku, přičemž transakce je financována převážně vypůjčeným kapitálem
- cílem: snižování nákladů a zvyšování CF

Takeover Defenses

White Knight - Friendly potential acquirer sought by a target company threatened by an unwelcome suitor.

Shark Repellent - Amendments to a company charter made to forestall takeover attempts.

Poison Pill - Measure taken by a target firm to avoid acquisition; for example, the right for existing shareholders to buy additional shares at an attractive price if a bidder acquires a large holding.

6. Holdingové společnosti

- S procesem integrace podniků úzce souvisí i problematika holdingových společností.
- České právo používá pojmy konsolidační celek nebo ovládající a ovládaná osoba.

Konsolidační celek tvoří mateřský podnik a ty dceřiné a přidružené podniky, jež nejsou od povinnosti vstoupit do tohoto celku osvobozeny.

Mateřským podnikem se rozumí subjekt, který uplatňuje buď přímo nebo nepřímo v dceřiných společnostech svůj rozhodující vliv na základě větší než 50% účasti na základním kapitálu a v přidružených podnicích vliv podstatný na základě vlastnictví 20-50% podílu na základním kapitálu. Konsolidační celek podléhá povinnosti sestavování konsolidované účetní závěrky.

Ovládanou osobou je společnost, v níž může **ovládající osoba** vykonávat přímo či nepřímo většinu hlasovacích práv.

7. Zánik podniku

- *Zánik podniku bez likvidace* – pokud veškerý majetek a závazky podniku přecházejí na jednoho či více právních nástupců (při přeměně v jinou právní formu podnikání, rozdělení, sloučení nebo splynutí nebo u podniku jednotlivce)
- *Zánik podniku na základě jeho likvidace* – k likvidaci může dojít na základě dobrovolného rozhodnutí vlastníků podniku nebo na základě rozhodnutí soudu, např. z důvodu nečinnosti společnosti, zrušení jejího oprávnění k podnikání nebo poklesu hodnoty jejího základního kapitálu pod hranici danou zákonem apod.
- *Konkurzní řízení* – zahajuje příslušný soud na žádost věřitelů, nebo návrh podává sám dlužník. V případě již probíhající likvidace je to povinen učinit likvidátor. Konkurzní řízení je zahájeno, pokud má podnik více věřitelů a není schopen po delší dobu plnit své platné závazky či hodnota jeho majetku není vyšší než hodnota jeho splatných závazků.